

3.4 SIVISTYKSEN JA HYVINVOINNIN PALVELUALUE

Vastuuhenkilö: Jouni Häkkinen, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Palvelualue sisältää: Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen vastuualueita ovat Palvelualueen hallinto, Varhaiskasvatus, Esi- ja perusopetus, Viitasaaren lukio, Viitasaaren alueen musiikkiopisto, Vapaa-aikapalvelut, Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Lisäksi palvelualueen toimintaan kuuluvat Pihtiputaan kunnalta ostopalveluna hankittava kansalaisopiston ja kirjaston toiminta.

Palvelualueen kuvaus: Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen toiminnan kehittämistä, organisoinnista ja arvioinnista vastaavana monijäsenisenä toimielimenä toimii sivistys- ja hyvinvointilautakunta. Palvelualueetta johtaa sivistys- ja hyvinvointijohtaja.

Ulkoinen ja Sisäinen	TP2024	MTA2025	TA2026	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	1 229 407	795 270	911 927	0	0
Myyntituotot	738 972	289 470	362 139	0	0
Maksutuotot	162 963	317 400	326 515	0	0
Tuet ja avustukset	238 211	157 000	207 023	0	0
Muut toimintatuotot	89 262	31 400	16 250	0	0
TOIMINTAKULUT	-16 002 569	-16 854 351	-14 159 751	0	0
Henkilöstökulut	-7 996 453	-8 756 166	-8 709 072	0	0
Palvelujen ostot	-5 000 612	-4 981 083	-3 639 173	0	0
Aineet,tarvik. ja tavarat	-553 877	-563 165	-590 740	0	0
Avustukset	-234 603	-306 000	-286 000	0	0
Muut toimintakulut	-2 217 025	-2 247 937	-934 767	0	0
TOIMINTAKATE	-14 773 162	-16 059 081	-13 247 824	0	0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-106 666	-85 455	-78 572	0	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-14 880 106	-16 144 536	-14 264 959	0	0

Ulkoinen/Sisäinen	TP2024	MTA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Ulkoinen					
TOIMINTATUOTOT	1 212 550	795 270	911 927	0	0
TOIMINTAKULUT	-11 402 129	-12 382 970	-12 564 027	0	0
TOIMINTAKATE	-10 189 579	-11 587 700	-11 652 100	0	0
Sisäinen					
TOIMINTATUOTOT	16 857	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-4 600 440	-4 471 381	-1 595 724	0	0
TOIMINTAKATE	-4 583 583	-4 471 381	-1 595 724	0	0

Talousarvion 2026 ja suunnitelmavuosien 2027–2028 perustelut

Henkilöstöresurssit (HTV)	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue					
Esi- ja perusopetus, aamu- ja iltapäivätoiminta			72,51	71,51	71,51
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen		1,8	1,8	1,8	1,8
SIHY palvelualueen hallinto			2,8	2,8	2,8
Vapaa-aikapalvelut			16	16	16
Varhaiskasvatus			52	51	50
Viitasaaren alueen musiikkiopisto			9,5	9,5	9,5
Viitasaaren lukio			8,157	7,657	7,657
Yhteensä		1,8	162,767	160,267	159,267

Varhaiskasvatus

Palvelualue: Sivistys- ja hyvinvointi

Vastuuhenkilö: Maria Kilpeläinen varhaiskasvatusjohtaja

Toiminnan luonne: Varhaiskasvatus on lakisääteinen palvelu alle kouluikäisille lapsille. Toiminta on yhdistelmä suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatusta, opetusta ja hoitoa. Varhaiskasvatus on osa suomalaista koulutusjärjestelmää: tärkeä vaihe lapsen kasvun ja oppimisen polulla.

Toiminnan kuvaus: Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tuottaa laadukkaita varhaiskasvatuspalveluita eri toimintamuodoissaan. Varhaiskasvatuslain (2018/540) mukaista, jokaiselle lapselle tarjottavaa varhaiskasvatusta toteutetaan arkipäivisin klo 6.30–17.00 välillä eri yksiköissä. Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat päiväkotitoiminta, perhepäivähoito ja avoin varhaiskasvatus. Viitasaarella varhaiskasvatusta järjestetään päiväkodeissa: Marjametsä, Tuulentupa, Taikatasku ja Miekkarinteen päivähoitokeskus Sinilintu sekä ryhmäperhepäivähoitoyksiköissä: Kulmala, Muksumäki, Miekkarinteen päivähoitokeskus Peipposet ja Tenavatasku sekä perhepäivähoitajan omassa kodissa järjestettävä perhepäivähoito sekä avoin varhaiskasvatus perhekeskuksessa.

Varhaiskasvatuksen piirissä lapsia on yhteensä n. 140.

Marjametsän päiväkodissa järjestetään myös lakisääteistä vuorohoitoa, joka mahdollistaa huoltajien työssäkäynnin muuna aikana kuin arkisin klo 6.30-17.00. Oikeus vuorohoitoon ei ole subjektiivinen.

Ulkoinen ja Sisäinen	TP2024	MTA2025	TA2026	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	124 926	72 002	80 876	0	0
TOIMINTAKULUT	-3 454 033	-3 633 114	-3 146 975	0	0
TOIMINTAKATE	-3 329 107	-3 561 112	-3 066 099	0	0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-6 587	-4 583	-9 523	0	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-3 335 693	-3 565 695	-3 380 517	0	0

Talousarvion 2026 ja suunnitelmavuosien 2027–2028 perustelut

Lasten lukumäärä varhaiskasvatuksessa on jonkin verran laskenut.

Vuorohoidon lisääntymisestä ja lasten tuen tarpeesta johtuen tarvitaan entistä enemmän työntekijöitä iltoihin, viikonloppuihin ja öihin sekä henkilökohtaisia avustajia.

Henkilöstöresurssit (HTV)	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue					
Varhaiskasvatus			52	51	50

Tavoitteet					
Strateginen päämäärä: Vireä elinkeinoelämä ja monipuolinen työpaikkatarjonta elinvoiman tukijalkana.					
Tavoite: Varmistetaan osaavan työvoiman saatavuus panostamalla hyvään yhteistyöhön oppilaitosten kanssa.					
Toimenpiteet	Koulutusyhteistyön kehittäminen: Lisätään mahdollisuuksia korkeakoulu- ja ammattikouluopiskeluun. Oppisopimusopiskelumahdollisuus.				
Mittarit			Lähtö	Tavoite	
Koulutukseen osallistuneiden määrä			0	1	
Strateginen päämäärä: Tavoitteena hyvivoiva ja osallistuva kuntalainen					
Tavoite: Edistetään kuntalaisten osallistumismahdollisuutta ja varhaiskasvatuksen tasa-arvoisuutta ja yhdenvertaisuutta.					

Toimenpiteet	Palvelu- ja kiinteistöstrategian luominen: varhaiskasvatyysyksiköiden määrän ja palvelukokonaisuuden selkiyttäminen. Varhaiskasvatyyspalvelun tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tavoittaminen.	
Mittarit	Lähtö	Tavoite
Varhaiskasvatyysyksiköiden selkiyttäminen	0	1

Riskit	
Riskiluokka: Toiminta / Prosessit	
Riski	Suuruus (1-16)
Koulutetun ja osaavan työvoiman saatavuus	6
Hallintatoimenpiteet	Koulutuksen lisääminen ja tarjoaminen.
Riskiluokka: Menojen hallinta	
Riski	Suuruus (1-16)
Henkilöstökulut (suuri vuorohoidon tarve ja tuentarpeista johtuvat henkilöstökulut)	2
Hallintatoimenpiteet	

Esi- ja perusopetus

Palvelualue: Sivistys- ja hyvinvointi

Vastuuhenkilö: Rehtorit Kunelius Jari, Häkkinen Päivi, Kaskilahti Jaana

Toiminnan luonne: Perusopetus on yleissivistävää koulutusta, ja sillä on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Perusopetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisinä ja yhteiskunnan jäseninä sekä opettaa tarpeellisia tietoja ja taitoja. Perusopetus tuottaa jatko-opintokelpoisuuden. Esiopetus on oppivelvollisuutta edeltävänä vuonna saatavaa maksutonta opetusta. Kouluilla järjestetään myös aamu- ja iltapäivätoimintaa.

Toiminnan kuvaus: Lukuvuonna 2025-2026 perusopetuksessa on 472 oppilasta, joista Haapaniemen koulussa opiskelee 405 Kymönkosken koulussa 29 ja Huopanan koulussa 38. Esiopetukseen osallistuu lukuvuonna 46 oppilasta (sis. koulujen oppilasmääriin).

Viitasaaren keskustassa sijaitsevassa Haapaniemen koulussa on vuosiluokkia 0.- 9. Koulussa on kaksi esiopetusluokkaa, 20 perusopetusluokkaa, kaksi erityisluokkaa sekä JOPO-luokka.

Kymönkosken kylällä toimivassa Kymönkosken koulussa on kolme yhdysluokkaa. Luokkien 0–2 ja 3–6 lisäksi koulussa on erityisluokka.

Huopanan kylällä sijaitsevassa Huopanan koulussa on kolme yhdysluokkaa 0–2, 3–4 ja 5–6.

Huopanan ja Kymönkosken kouluilla on yhteinen kieltenopettaja.

Kaikilla kouluilla järjestetään aamu- ja iltapäivätoimintaa.

Ulkoinen ja Sisäinen	TP2024	MTA2025	TA2026	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	317 641	231 368	301 528	0	0
TOIMINTAKULUT	-8 025 067	-8 273 095	-6 546 795	0	0
TOIMINTAKATE	-7 707 427	-8 041 727	-6 245 267	0	0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-22 207	-13 390	0	0	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-7 729 647	-8 055 117	-6 870 750	0	0

Talousarvion 2026 ja suunnitelmavuosien 2027–2028 perustelut

Henkilöstöresurssit (HTV)	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue					
Esi- ja perusopetus, aamu- ja iltapäivätoiminta			72,51	71,51	71,51

Tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Jatko-opintoihin sijoittuminen (%)	96		100		
Aamu- ja iltapäivätoiminnan osallistujamäärä	50		40		
S2 opetus toteutunut (Ei=0, Kyllä=1)	1		1		

Tavoitteet

Strateginen päämäärä: Edistetään nuorten turvallista kasvua

Tavoite: Jokainen oppilas saa tarvitsemansa ryhmämuotoisen tuen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Toimenpiteet	Ryhmämuotoinen tuki		
Mittarit		Lähtö	Tavoite
Ryhmämuotoisen tuen merkinnät Wilmassa		0	
Vastuu	Jaana Kaskilahti, Jari Kunelius, Päivi Häkkinen		

Riskit

Riskiluokka: Toiminta / Prosessit

Riski	Suuruus (1-16)
Ryhmämuotoisen tuen epäonnistuminen	6
Hallintatoimenpiteet	

Haapaniemen koulu

Vastuualue: Esi- ja perusopetus

Vastuuhenkilö: Jari Kunelius

Toiminnan luonne: Perusopetus on yleissivistävää koulutusta, ja sillä on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Perusopetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisinä ja yhteiskunnan jäsenenä sekä opettaa tarpeellisia tietoja ja taitoja. Perusopetus tuottaa jatko-opintokelpoisuuden. Esiopetus on oppivelvollisuutta edeltävänä vuonna saatavaa maksutonta opetusta. Kouluilla järjestetään myös aamu- ja iltapäivätoimintaa.

Toiminnan kuvaus:

Kalenterivuoden 2026 aikana koulussa eletään osittain 2025-2026 ja osittain 2026-2027 lukuvuotia. Tästä syystä oppilasmäärässä tapahtuu kesän aikana muutoksia. Koulussa opiskelee kevätlukukaudella 405 oppilasta, joista 39 on esiluokan oppilaita, ja syyslukukaudella 383 oppilasta, joista 22 esiluokan oppilaita.

Koulussa on oppilaita 0.- 9. luokilla, mistä on muodostettu kaksi esiopetusluokkaa, 20 perusopetusluokkaa, kaksi erityisluokkaa sekä JOPO-luokka.

Esi- ja perusopetuksen lisäksi koululla järjestetään aamu- ja iltapäivätoimintaa lähinnä 0.-2. lk:ien oppilaille.

Ulkoinen ja Sisäinen	TP2024	MTA2025	TA2026	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	36 724	28 500	30 000	0	0
TOIMINTAKULUT	-6 179 583	-6 323 673	-4 965 045	0	0
TOIMINTAKATE	-6 142 859	-6 295 173	-4 935 045	0	0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-11 175	-696	0	0	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-6 154 048	-6 295 869	-5 427 640	0	0

Talousarvion 2026 ja suunnitelmavuosien 2027–2028 perustelut

Tavoitteet			
Strateginen päämäärä: Kestävästi ja rohkeasti kehittyvä Viitasaari			
Tavoite: Opetukseen ja oppimiseen tarvittava tietotekninen laitteisto asianmukaisessa kunnossa			
Toimenpiteet	Pidetään opetukseen ja oppimiseen tarvittava it-laitteisto asianmukaisessa kunnossa		
Mittarit		Lähtö	Tavoite
Oppilailla oma iPad tai läppäri (%)		100	100
Luokkatiloissa tarvittava it-laitteisto kunnossa (%)		100	100
Vastuu	Jari Kunelius		

Riskit	
Riskiluokka: ICT	
Riski	Suuruus (1-16)
Opetukseen ja oppimiseen tarvittava it-laitteiden riittävyys ja asianmukaisuus	6
Hallintatoimenpiteet	
Riskiluokka: Henkilöstö	
Riski	Suuruus (1-16)

Pätevää henkilöstöä ei saada		9	
Hallintatoimenpiteet	Haapaniemen koulu ja Viitasaaren kaupunki pidettävänä hyvänä paikkana tehdä työtä.		
Mittarit		Lähtö	Tavoite
Uusi mittari		0	

Huopanan koulu

Vastuualue: Esi- ja perusopetus

Vastuuhenkilö: Päivi Häkkinen

Toiminnan luonne: Perusopetus on yleissivistävää koulutusta, ja sillä on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Perusopetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisinä ja yhteiskunnan jäseninä sekä opettaa tarpeellisia tietoja ja taitoja. Esiopetus on oppivelvollisuutta edeltävänä vuonna saatavaa maksutonta opetusta. Koululla järjestetään myös aamu- ja iltapäivätoimintaa.

Toiminnan kuvaus: Lukuvuonna 2025-2026 Huopanan koulun perusopetuksessa on 38 oppilasta. Esiopetukseen osallistuu lukuvuonna 4 oppilasta (sis. koulun oppilasmäärään).

Ulkoinen ja Sisäinen	TP2024	MTA2025	TA2026	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	9 855	2 800	2 000	0	0
TOIMINTAKULUT	-737 340	-751 788	-614 878	0	0
TOIMINTAKATE	-727 486	-748 988	-612 878	0	0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-72	0	0	0	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-727 558	-748 988	-671 875	0	0

Talousarvion 2026 ja suunnitelmavuosien 2027–2028 perustelut

Tavoitteet			
Strateginen päämäärä: Kestävästi ja rohkeasti kehittyvä Viitasaari			
Tavoite: Huopanan koulu on vetovoimainen työpaikka.			
Mittarit		Lähtö	Tavoite
Avoimiin tehtäviin on kelpoisia hakijoita		0	2
Vastuu	Päivi Häkkinen		
Strateginen päämäärä: Edistetään nuorten turvallista kasvua			
Tavoite: Hyvinvointitietoisella toiminnalla edistetään oppimista.			
Mittarit		Lähtö	Tavoite
Oppilaiden osallisuutta vahvistavat toimenpiteet lisääntyvät.		1	2
Vastuu	Päivi Häkkinen		
Riskit			
Operatiiviset riskit			
Riski			Suuruus (1-16)

Oppimista tukeva hyvinvointi ei lisääny.		6
Hallintatoimenpiteet	Henkilöstörakenteella taataan monipuolinen osaaminen.	
Riskiluokka: Toimintaympäristö ja muutokset		
Riski		Suuruus (1-16)
Rekrytointihaasteet		12
Hallintatoimenpiteet	Päätöksenteko tukee lapsiperheiden asumista koulun oppilaaksiottoalueella. Tarkastellaan koulujen oppilaaksiottoalueita.	

Kymönkosken koulu

Vastuualue: Esi- ja perusopetus

Vastuuhenkilö: Rehtori Jaana Kaskilahti

Toiminnan luonne: Esi -ja perusopetuksen järjestäminen koulun oppilaille. Tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisinä ja yhteiskunnan jäseninä sekä opettaa tarpeellisia tietoja ja taitoja elämässä pärjäämiseen. Koululla toimii aamu- ja iltapäivätoiminta.

Toiminnan kuvaus: Lukuvuonna 2025-2026 Kymönkosken koulussa opiskelee yhteensä 29 oppilasta. (neljä esikoululaista)

Koulussa on kolme yhdysluokkaa. Luokkien 0-2 ja 3-6 lisäksi koulussa on erityisluokka.

Ulkoinen ja Sisäinen	TP2024	MTA2025	TA2026	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	4 715	3 600	3 000	0	0
TOIMINTAKULUT	-740 557	-818 680	-604 350	0	0
TOIMINTAKATE	-735 842	-815 080	-601 350	0	0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-462	-416	0	0	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-736 304	-815 496	-658 421	0	0

Talousarvion 2026 ja suunnitelmavuosien 2027–2028 perustelut

Tavoitteet	
Strateginen päämäärä: Tavoitteena hyvyvoiva ja osallistuva kuntalainen	
Tavoite: Koulun internet yhteydet toimivat paremmin.	
Vastuu	Jaana Kaskilahti
Strateginen päämäärä: Edistetään nuorten turvallista kasvua	
Tavoite: Tehtäviin pätevän ja soveltuvan henkilökunnan saatavuus seuraavalle lukuvuodelle	
Vastuu	Jaana Kaskilahti
Riskit	
Riskiluokka: ICT	
Riski	Suuruus (1-16)
Koulun internet yhteyden toimivuus on edelleen huono	12

Hallintatoimenpiteet	
Riskiluokka: Henkilöstö	
Riski	Suuruus (1-16)
Kouluun ei saada tehtäviin pätevää ja soveltuvaa henkilökuntaa.	9
Hallintatoimenpiteet	

Esi- ja perusopetus yhteiset

Vastuualue: Esi- ja perusopetus

Vastuuhenkilö: Jouni Häkkinen, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Toiminnan luonne: Perusopetuksen jakamattomat toimintatuotot ja -kulut.

Toiminnan kuvaus: Perusopetuksen kouluille erikseen jakamattomat kotikuntakorvausten ja hankrahoitukseen liittyvien valtionavustusten toimintatuotot ja -kulut.

Ulkoinen ja Sisäinen	TP2024	MTA2025	TA2026	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	266 347	196 468	266 528	0	0
TOIMINTAKULUT	-367 587	-378 953	-362 522	0	0
TOIMINTAKATE	-101 240	-182 485	-95 994	0	0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-10 498	-12 278	0	0	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-111 738	-194 763	-112 814	0	0

Talousarvion 2026 ja suunnitelmavuosien 2027–2028 perustelut

Viitasaaren lukio

Palvelualue: Sivistys ja hyvinvointi

Vastuuhenkilö: Marika Vuorela, Viitasaaren lukion rehtori.

Toiminnan luonne: Lukiokoulutus Viitasaaren lukiossa on yleissivistävää koulutusta, joka antaa hyvät valmiudet jatkaa opintoja yliopistossa tai ammattikorkeakoulussa. Syksyllä 2025 Viitasaaren lukiossa oli yhteensä 66 opiskelijaa. Näistä opiskelijoista 61 oli nuorten lukiokoulutuksen oppimäärää suorittavia opiskelijoita, 3 aikuislukion oppimäärää suorittavia ja 2 kaksoistutkinnon suorittajaa.

Toiminnan kuvaus: Viitasaaren lukio on laadukas yleislukio, jossa on erikoislinjoina tarjolla pelastus- ja turvallisuuslinja sekä musiikkilinja. Lukiolla on osin yhteinen henkilökunta ja tilat Haapaniemen koulun kanssa.

Ulkoinen ja Sisäinen	TP2024	MTA2025	TA2026	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	42 595	39 400	51 023	0	0
TOIMINTAKULUT	-1 143 522	-1 310 145	-981 229	0	0
TOIMINTAKATE	-1 100 927	-1 270 745	-930 206	0	0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-12 373	-6 374	-1 200	0	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 113 300	-1 277 119	-1 031 211	0	0

Talousarvion 2026 ja suunnitelmavuosien 2027–2028 perustelut

Henkilöstöresurssit (HTV)	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue					
Viitasaaren lukio			8,157	7,657	7,657

Tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Musiikkilinjan vetovoima (% opintonsa aloittaneista opiskelijoista)	18		20		
Pelastus- ja turvallisuuslinjan vetovoima (% opintonsa aloittaneista opiskelijoista)	23		35		

Tavoitteet					
Strateginen päämäärä: Tavoitteena hyvivoiva ja osallistuva kuntalainen					
Tavoite: Pätevä opetushenkilöstö					
Toimenpiteet	Lukion henkilökunta on pätevää ja ammattitaitoista				
Mittarit			Lähtö	Tavoite	
Pätevien opettajien prosentuaalinen osuus lukion viranhaltijoissa			100	100	
Vastuu	Marika Vuorela				
Strateginen päämäärä: Edistetään nuorten turvallista kasvua					
Tavoite: Lukion opiskelijamäärä säilyy hyvällä tasolla.					
Toimenpiteet	Viitasaaren lukion opiskelijoiksi saadaan entistä enemmän sellaisia nuoria, joiden alkuperäinen kotipaikkakunta on muualla. Haapaniemen koulusta saadaan jatkossa määrällisesti enemmän opiskelijoita Viitasaaren lukioon.				
Mittarit			Lähtö	Tavoite	
Ulkopaikkakunnilta saapuneiden opiskelijoiden prosentuaalinen osuus kaikista lukion opiskelijoista			32	33	
Ulkopaikkakunnilta saapuneiden ensimmäisen vuositason opiskelijoiden prosentuaalinen osuus kaikista lukion ensimmäisen vuositason opiskelijoista			54	55	
Viitasaaren Haapaniemen koulusta hakeutuneiden opiskelijoiden lukumäärä			10	13	
Vastuu	Marika Vuorela				
Tavoite: Laadukas opintotarjonta					
Toimenpiteet	Laadukkaan opintotarjonnan säilyttäminen				
Mittarit			Lähtö	Tavoite	
Erikoislinjojen lukumäärä			2	2	
Vastuu	Marika Vuorela				
Tavoite: Opiskelijoiden hyvinvointi					
Toimenpiteet	Opiskelijoiden liikuntaetu hyvinvoinnin edistämiseksi				
Mittarit			Lähtö	Tavoite	
Kuntosalikäyntien ja uintien lukumäärä			390	400	
Vastuu	Marika Vuorela				

Riskit		
Riskiluokka: Toiminnan kehittäminen		
Riski	Suuruus (1-16)	
Lukion opiskelijamäärän väheneminen ikäluokkien pientyessä.	9	
Hallintatoimenpiteet	Lukio täytyy saada näyttäytymään entistä houkuttelevampana jatko-opintopaikkana Haapaniemen koulun oppilaille. Tässä on tärkeässä roolissa oppilaitosten opinto-ohjaajien välinen yhteistyö. Vastaavasti Viitasaaren lukion markkinointiin naapuripaikkakuntien ja muiden ulkopaikkakuntien oppilaille panostetaan jatkossakin, jotta saamme entistä enemmän opiskelijoita muualtakin kuin Viitasaarelta.	
Mittarit	Lähtö	Tavoite
Haapaniemen koulusta Viitasaaren lukioon hakeutuneiden 1. vuositasen opiskelijoiden lukumäärä	10	13
Ulkopaikkakunnilta Viitasaaren lukioon 1. vuositasen opiskelijoiksi hakeutuneiden opiskelijoiden lukumäärä	14	16
Riskiluokka: Henkilöstö		
Riski	Suuruus (1-16)	
Pätevän henkilöstön saatavuus	9	
Hallintatoimenpiteet	Työntekijöistä ja heidän eduistaan huolehtiminen	
Mittarit	Lähtö	Tavoite
Pätevän henkilöstön prosentuaalinen osuus prosentteina	100	100

Viitasaaren alueen musiikkiopisto

Palvelualue: Sivistys ja hyvinvointi

Vastuuhenkilö: Miia Kuusela, opistotoiminnasta vastaava rehtori

Toiminnan luonne: Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukainen opetus. Toiminta-alue Viitasaari, Pihtipudas, Kinnula ja Keitele.

Toiminnan kuvaus: Musiikkiopisto järjestää laadukasta opetusta musiikin varhaiskasvatuksesta aina jatko-opintoihin tähtääville. Taiteen perusopetuksen opinnot sisältävät instrumenttiopintojen lisäksi yhteismusisointia ja musiikin hahmotusaineiden opiskelua. Musiikkiopistolla on oma opetussuunnitelma, joka perustuu taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin.

Ulkoinen ja Sisäinen	TP2024	MTA2025	TA2026	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	209 785	112 000	143 000	0	0
TOIMINTAKULUT	-594 883	-635 488	-516 199	0	0
TOIMINTAKATE	-385 098	-523 488	-373 199	0	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-385 098	-523 488	-423 492	0	0

Talousarvion 2026 ja suunnitelmavuosien 2027–2028 perustelut

Henkilöstöresurssit (HTV)	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue					
Viitasaaren alueen musiikkiopisto			9,5	9,5	9,5

Tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Oppilasmäärät yhteensä (keskiarvo)	146		122		
Viitasaari	69		64		
Pihtipudas	34,5		25		
Kinnula	32		28		
Keitele	10,5		5		

Tavoitteet		
Strateginen päämäärä: Panostetaan viitasaarelaisten vahvaan kulttuuriin ja markkinointiin yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.		
Tavoite: Kaikenikäisten asukkaiden osallistuminen musiikkiopiston tarjoamaan kulttuuritoimintaan.		
Mittarit	Lähtö	Tavoite
Tapahtumien määrä.		22
Vastuu	Miia Kuusela	
Tavoite: Kulttuuritoiminnan yhteistyö Musiikin Aika -festivaalin, Aikamme musiikin ja muiden nykymusiikkitoimijoiden kanssa. Yhteistyö lukion musiikkilinjan kanssa.		
Mittarit	Lähtö	Tavoite
Oppilaiden osallistuminen ja osallistaminen Musiikin Aikaan ja Aikamme Musiikki -hankkeseen.		10
Vastuu	Miia Kuusela	

Riskit	
Riskiluokka: Toimintaympäristö ja muutokset	
Riski	Suuruus (1-16)
Oppilasmäärän pysyvyys	4
Hallintatoimenpiteet	Opetussuunnitelman mukaan opetusta voidaan tarjota myös aikuisille. Kuntasopimuksista huolehtiminen.
Riskiluokka: Henkilöstö	
Riski	Suuruus (1-16)
Pätevän henkilöstön saatavuus	4
Hallintatoimenpiteet	Ovtes mukainen paikallinen sopimus maksettavista kilometrikorvauksista. Hyvät työtilat ja välineet.

Vapaa-aikapalvelut

Palvelualue: Sivistys ja hyvinvointi

Vastuuhenkilö: Jorma Rihto, vapaa-aikapalveluiden johtaja

Toiminnan luonne: Viitasaaren kaupungin vapaa-aikapalvelujen piiriin kuuluvat lakisääteiset kulttuuri- (166/2019), liikunta- (390/2015) ja nuorisopalvelut (1285/2016)

Toiminnan kuvaus: Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut luovat puitteita ja edellytyksiä vapaalle kansalaistoiminnalle ja järjestävät palveluita kuntalaisille. Palveluiden tuottamisessa noudatetaan voimassa olevan kuntastrategian päämääriä ja keinoja. Palvelut voidaan tuottaa vapaa-aikapalvelujen toimesta tai yhteistyössä kunnan muiden palvelualueiden sekä muiden toimijoiden kanssa. Liikunta-, nuoriso- ja kulttuuripalveluiden talousarviokokonaisuuteen kuuluvat kulttuuri- liikunta- ja nuorisopalvelut, liikuntaneuvonta, nuorten työpaja, etsivä nuorisotyö, uimahalli, Savivuoren hiihtokeskus sekä Koliman leirikeskus.

Ulkoinen ja Sisäinen	TP2024	MTA2025	TA2026	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	330 216	245 500	280 500	0	0
TOIMINTAKULUT	-1 649 168	-1 787 370	-1 742 743	0	0
TOIMINTAKATE	-1 318 953	-1 541 870	-1 462 243	0	0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-65 499	-61 108	-67 849	0	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 384 550	-1 602 978	-1 618 516	0	0

Talousarvion 2026 ja suunnitelmavuosien 2027–2028 perustelut

Viitasaaren kaupungin vapaa-aikapalvelut toteuttaa tehtävänsä vuoden 2026 talousarvion puitteissa lakisääteisiä kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntapalvelujen harjoittamista tukemalla sekä puitteita ja edellytyksiä luomalla. Talousarviossa on huomioitu myös kaupungin tarjoaman palvelun kustannukset.

Talousarviovuonna 2026 sekä suunnitelmavuosina 2027 ja 2028 pyritään jatkaa nykyisen palvelutason ylläpito.

Kulttuuripalveluissa huolehditaan kulttuuripalvelusten tarjonnasta luomalla edellytyksiä toiminnalle ja tukemalla yhteisöjen ja yksittäisten taiteen harjoittajien mahdollisuuksia toimintaan. Kulttuuripalvelut on mukana jossain määrin kaikissa paikkakunnan tapahtumissa tukemalla järjestämistä taloudellisesti tai tarjoamalla asiantuntija-apua. Kaupunki järjestää vuosittaisia tapahtumia kuten itsenäisyysjuhlan sekä toimii yhteistyökumppanina mm. Viitasaari Areenan konserttitapahtumissa.

Liikuntapalveluissa tavoitteen mukaisesti luodaan edellytyksiä kaiken ikäisten kuntalaisten liikkumiselle uimahallin, kuntosalien, sekä ulkoliikuntapaikkojen turvallista käyttöä koordinoimalla. Liikuntaneuvonnan avulla saatetaan liikunnan pariin ikäänsä tai terveyteensä nähden liian vähän liikkuvia kuntalaisia. Vuonna 2025 käynnistynyttä älykuntosalin toimintaa ylläpidetään ja kehitetään edelleen.

Nuorisopalveluissa tullaan talousarvion puitteissa toteuttamaan monipuolista nuorten toimintaa. Nuorisotalolla tapahtuva tilatoiminta on keskeisin nuorisotyön muoto. Sen avulla tavoitetaan etenkin murrosiässä olevat nuoret. Toiminnan keskiössä on kiinteä yhteistyö koulun kanssa. Talousarviovuonna jatketaan seitsemän kuukauden ajan vuonna 2025 käynnistynyttä koulunuorisotyön hanketta.

Nuorten työpajalle työllistetään työttömiä tai opiskelun ulkopuolelle jääneitä alle 29-vuotiaita nuoria. Tavoitteena on työllistää eri pituisissa jaksoissa yhteenä 10-12 nuorta.

Etsivän nuoristyön tavoitteena on löytää palvelun tarpeessa olevia nuoria ja saattaa heitä kulloinkin tarvittavan ja saatavilla olevan palvelun pariin. Talousarviovuonna tavoitteena on harkinnanvaraisen valtionavun saaminen etsivän nuorisotyöntekijän palkkaamiseen.

Henkilöstöresurssit (HTV)	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue					
Vapaa-aikapalvelut			16	16	16

Tunnusluvut	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Uimahallin kävijämäärät	41 077		38 000	38 000	
Seniorikorttien määrä	399		360	360	
Voimailusalikorttien määrä	253		250	250	

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Palvelualue: Sivistys ja hyvinvointi

Vastuuhenkilö: Pauliina Koivisto, hyvinvointikoordinaattori

Toiminnan luonne: Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on hyvinvointia ja terveyttä tukevaa ja edistävää laaja-alaista yhteistyössä tehtävää toimintaa, jossa oman työn lisäksi hyödynnetään laajasti eri toimijoiden osaamista tukemassa asukkaiden hyvinvointia.

Toiminnan kuvaus: Kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä omassa toiminnassaan eli palveluissa, joita kunta järjestää (kuntalaki 410/2015 1§). Kunnan toimivat peruspalvelut ovat hyvinvointityön perusta. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) velvoittaa kuntaa edistämään asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä siltä osin kuin tämän kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin.

Viitasaaren kaupunkistrategian mukaisesti päämääränä on hyvinvoiva ja osallistuva kuntalainen. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinointi ja vastuu sijoittuu Viitasaarella sivistys- ja hyvinvointipalveluihin, mutta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toiminta jakaantuu kaupungissa kaikkien palvelualueiden kesken ja yhteistyö on välttämätöntä. Elinympäristön ja asumisenpalvelujen tehtävänä on turvata hyvinvointia ja terveyttä edistävä elinympäristö kaupunkilaisille. Varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukion erityisenä tehtävänä on ihmisenä kasvun tukeminen. Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut sekä kirjasto ja kansalaisopisto edistävät omalta osaltaan kaupunkilaisten hyvinvointia ja tukevat yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Kaupunki tarjoaa mahdollisuuksia ja edellytyksiä aktiiviseen ja hyvinvoivaan elämään turvallisessa ja viihtyisässä elinympäristössä. Asukkailla on oma roolinsa hyvinvoinnin edellytysten hyödyntämisessä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä on ennen kaikkea kyse ennaltaehkäisevän työn kokonaisuudesta. Toiminnan keskiössä on paitsi hallinnollinen, laajamittainen seuranta ja kehittäminen, mutta myös erilaisten palveluiden järjestämisen koordinointi. Toiminta sisältää terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen koordinoinnin ja seurannan kunnassa, ehkäisevän päihdetyön, yhteistyön hyvinvointialueen kanssa, hyvinvointisuunnitelman ja -kertomuksen laadinnan, seurannan ja raportoinnin, ikäihmisten avoimen päivätoiminnan organisoinnin, vanhus- ja vammaisneuvoston sekä veteraaniasiaintoimikunnan sihteerin tehtävät. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työ on pitkälti yhdyspinnoissa tehtävää yhteistyötä kaupungin eri palveluiden, hyvinvointialueen, järjestöjen, viranomaisten ja muiden toimijoiden kanssa.

Kotoutuminen on osa hyvinvointipalveluja. Kunnan on huolehdittava maahanmuuttajan ja kotoutuja-asiakkaan yleisestä ohjeuksesta ja neuvonnasta (laki kotoutumisen edistämisestä 681/2023). Lain mukaan kunnalla on yleis- ja yhteensovittamisvastuu maahanmuuttajien ja kotoutuja-asiakkaiden kotoutumisen edistämisen suunnittelusta, kehittämisestä ja seurannasta paikallistasolla. Kotoutumisen lakisääteisiä palveluja ovat ohjaus ja neuvosta, kotoutuja-asiakkaalle laadittava osaamisen ja palvelutarpeenarvointi sekä kotoutumissuunnitelma, monikielisen yhteiskuntaorientaation ja kotoutumiskoulutuksen järjestäminen. Valtio maksaa kunnalle laskennallista korvausta kotoutumisen edistämisen lain 2 §:n määrittelyn mukaan.

Ulkoinen ja Sisäinen	TP2024	MTA2025	TA2026	TS2027	TS2028
TOIMINTATUOTOT	96 131	65 000	55 000	0	0
TOIMINTAKULUT	-116 419	-145 709	-148 481	0	0
TOIMINTAKATE	-20 288	-80 709	-93 481	0	0
YLI/ALIJÄÄMÄ	-20 288	-80 709	-107 800	0	0

Talousarvion 2026 ja suunnitelmavuosien 2027–2028 perustelut

Henkilöstöresurssit (HTV)	TP2024	TA2025	TA2026	TS2027	TS2028
Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue					
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen		1,8	1,8	1,8	1,8

Tavoitteet			
Strateginen päämäärä: Tavoitteena hyvyvoiva ja osallistuva kuntalainen			
Tavoite: Edistetään kuntalaisten arjen turvallisuutta, mielen hyvinvointia ja liikunnallista elämäntapaa.			
Toimenpiteet	Asukkaiden hyvinvoinnin tukeminen		
	Ikäihmisten toimintakyvyn edistäminen		
	Nuorten mielen hyvinvoinnin edistäminen		
Mittarit		Lähtö	Tavoite
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset 65 vuotta täyttäneillä - indikaattori		390	340
Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana		3,8	10
Hyte-kerroin		65	66

Riskit	
Operatiiviset riskit	
Riski	Suuruus (1-16)
Toimivien rakenteiden puute	6
Hallintatoimenpiteet	Hyvinvointiyhteistyön kehittäminen eri toimijoiden kesken.